T. 047

ارکان حرب قول آغاسی

عثمان ثنائی

جزء — ۱

ادبیات عسکریه

مندرجات :

آلای امیری یوسف بکه مکتوب .

پرنس هوهنلوهه‌نك زمان حاضر سوارینه دائر ملاحظاتی

عسکری مکتوبلری .

معارف نظارت جلیله سنك رخصتیه

بابعالی جاده‌سی — طریق مطبعه‌سی

۱۳۱۵

عثمان ثنائی

ادبیات عسکریه

جزء — ۱

مندرجات :

مکتب حربیهٔ شاهانه معلملرندن عزتلو طاهر بك
توب . زمانمزده سواری صنفنك تشکیلات واهمیتنه
ملاحظات .

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله .

درسعادت — طریق مطبعه‌سی

ادبیات عسکریه

مکتب حربیهٔ شاهانه معلملرندن عزتلو طاهربکه مکتوب . لسان بیلمك ایوشیدر . الماڭجه بر عسکرك بیله‌جکی الك کوزل برلساندر . اسکی ریاضیه دوشکونلری رسم وشعر هوسلری . یولدن چیقانلره قرشو سعدینك برسوزی . مات مسلحه‌نك کمال ومربتنه دائر ایکی فقره . (حربك سوق واداره‌سی) نام اثره فون درغولچ پاشا حضرتلرینك الك کوزل براثریدر .

مکتب حربیهٔ شاهانه معلملرندن میرآلای عزتلو
طاهر بك افندی‌یه

فون درغولچ پاشا حضرتلری طرفندن :

(حربك سوق واداره‌سی) نامیله یازیلان اثری اویله ظن ایدرمکه ایلك اوکجه ذات عالیکز اوقومشسکزدر . مشارالیه بزده ایکن دها بو اثری یازمه‌یه باشلادیغنی اصحاب کمالدن بریسی بنده‌کزه سویلمش ایدی . ذات عالیکز ایسه مشارالیهك معاونی اولدیغکزدن اوتری اکثریا

آلمانجه ویافرانسزجه یازیلان مسوده واثرلرینی هیچ کیمسه‌کورمه‌دن اول سز کوروردیکزه لسانمزه سز ترجمه ایدردیکز . ایشته اونك بویله اولدیغنی بلك ایو بیلدیکم ایچون یوقاریده اسمی کچن اثری‌ده هرکسدن اول سرك اوقومش بولنمکز لازم کلیور ، فکرنده‌یم . هم یالکز مشارالیه نزدنده معاون صفتیله قالمکزدکل، علوم لسانیه وادبیات عسکریه‌ده‌کی بهرهٔ تامکزده سزدن بویله بر مطالعه بکلمه‌یه بزی مجبور ایدیور .

(حربك سوق واداره‌سی) دنیلان اثر چیقدیغی زمان شبهه‌سز آلمان لسانی اوزره چیقمشدی . بن اوصره‌لرده هنوز ارکان حرب صنفلرنده‌کی وظیفه‌می بیتورمش ایدم . کرچه مکتبده برقاچ سنه آلمانجه اوقومه‌یه هوس‌ایدلمش ایسه‌ده نه‌چاره‌که، بوکبی‌جسیم اثرلرك عباره‌سنی، معناسنی سوکدیره‌جك برقوتی حائز دکل ایدم . ترکجه‌سی ، کوزل آلمانجه اوکرنمه‌مش ایدم .

یازیق ! برنفره سلاح نصل قطعیا لازم ایسه بر ضابطیه ، علی‌الخصوص ، برارکان

حرب صانعه لسان بیلمك، آلمانجه اوکرنمك اونك كبی قطعیاً لازمدر. كاشكی مكتبده كچوردیکم زمانلرك بیوك بر قسمنی آلمانجه اوکرنمه‌یه، واولسانك تحریکراب معاینسنده بوزمه‌یه حصر ایده‌ایدم نه كوزل اولوردی! یازیق که، انسان بعض کره یوریدیکی یولك اوته‌سنده بریسنده‌و چالیلر ایچنه کیرلمان چیچکلره ایحه بر زمان. كوز اوجیله اولسون باقمقدن کندیسنی بر درلو قورویه‌مز. كوز بر کره ایلیشمسون! یوقسه، ایلیشدکدن صکره بوشه کچن زمانلرك دقیقه‌سنی. ساعتنی حساب ایتمك ممکن اولەمز.

بزم باشمزدن کچن‌ده عیناً بویله اولمشدی. معلوم عالیکز: بر زمانلر مکتبده علوم ریاضیه بیلنلر من پارمقله کوستریلوردی. بوزلرجه آرقداش ایچنده‌بویله بر شرفی، پرمقله کوسترلمك شرفی البته یابانه آتیله‌جق شیلردن دکلدی. طابعه‌دن بریسك دکا و عرفانی تقدیر ایتمك ایجاب ایدنجه ه بونی کوریپوردمیسکز! جبر، هندسه، ماکنه بیتمشدر! کسریسی عادتا ایکی آیاقلی بر حساب

کتبخانه‌سیدر !! »سوزلری‌فاتحهٔ کلام‌اولیوردی.

شمدی انصاف ایله باقیلورسه ؛ شویله بر امتیازه‌آلق ایچون صره‌لرك برنجیلرنده اوطوران افندیلرك کلسون هندسه ، کیتسون ماکنه‌دیه‌رك صباح، آقشام علوم‌ریاضیه‌اغورینه نفس‌توکتمش اوللرینه براز حق ویرمکلکمز ایجاب ایدر صانورم .

بعضیلری‌ده: ریاضیه درسلری‌کبی کرچکدن آچیق بر ذهن ، کسکین بر فکر ایستیان درسلره زورله حیات صرف ایتمه‌یه مجبور اولورلردی. یالکز علوم ریاضیه اولسه نه ایسه! فقط ایشك ایچنده شاعرلك ورساملق کبی قلیسج قوشانانلر ایله پك ده وبلکه هیچ ده آلیش ویریشلری اولمیان بعض اویغونسز شیلره دوشکونلك عادتلری واردی. کوزل بر استحکام شکلی یاپمق ایچون آیلرجه زمان چالیشدیغمی، کوزل بر طرامه چیزمك ایچون ینه‌بونجه زمانلرینی بوش بوشنه اولدردیکمی‌دوشوندکجه چیلدیره‌جغم کلیور! یا وزنی یوق، معناسی بر منظومه، برشعر غرا دوشونمك ایچون کیجه تا صباحلره وارنجه‌یه

قدر یتاق کنارنده بر صاغه، برصوله دونن شعر وقافیه دوشکونلرینه نه دیه‌لم !

کرك شاعرلر، کرك مهندسلر بو سوزلریمی کندی باغچه‌لرینه آتلمش بر رطاش ظن ایتمسونلر ! هر مسلکك یولجیسی اعورلر اولسون ، حق سلامت ویرسون! دیمك یورحمزدر . بزم اصل دیمك ایستدیکمز شودرکه ، بر شاعر ماوزر ومارتین تفکلریله سلاح اموزه ایتمك، برمهندس چفت قول نظامنده بولنان برطابوری کنیش قول نظامنه چویرمك خصوصلرنده ایشه نصل یبانجی ایسه، مسلك اعتباریله، جدی برعسکرده برغزلی تخمیس ایلمك، یقلمش بر بنای طبق معمار سنان کبی یکی باشدن یاپمق خصوصلرنده ایشه اویله یبانجیدر !

دیرلرکه، بر انسان هر شی بیلملی! دیرزکه ، هرشی بیلوردم دعواسنده کزن بر عسکر هرشی بیلمیان بر عسکردر! بن هرزمان بو فکردەیم، وبو فکرله برابراوله‌جغم. وظیفه‌سی اساساً دشمن اوزرینه قلیج صاوورمقدن عبارت اولان برعسکر، بر سهپا کوپریسی، علی العاده بر کچیدیاپه‌جق درجه‌ده

معلومات فنیه صاحبی اولور. لکن یتمش، سکسان بیك لیرالق کارکیرکو پریسی قورمق بر عسکرك الندن کلمز. چونکه سونکی ایله کوسکی آره‌سنده آشلمسی غیر ممکن بر مسافه، بر فرق واردر.

وظیفه‌سی اساساً غوغا ایتمك، کندیسنه ویریلان بر طاقمی، بر بلوکی ایوجه قوللانمقدن عبارت اولان بر عسکر بر شعرك، ادبیات مقاله‌سنك قیمت کلامیه‌سنی بیله‌جك بر درجه‌ده معلومات ادبیه صاحبی اولور. لکن بر صرف کتابی یازمق، کرسی یه چیقوبده شعر وادبیات خواجه‌لکی ایتمك اونك الندن کلمز. کلوره بیله یاقیشمز. بر عسکر مرشیدن اول بلنده‌کی قلیجك حقنی ویره‌بیلملیدر. بو اونك ابدی بر وظیفه‌سیدر. یوقسه بتون مساعیسنی، بتون قوای ذهنیه‌سنی طوتدیغی مسلکك خارجنده بعض اکری بوکری یوللره صرف ایدن بر عسکر، شیخ سعدینك، دیدیکی:

ترسم نرسی بکعبه ای اعرابی !
این ره که، تو میروی بتر کستانست .

سوزینه هدف اولور. لکن جداً عسکر اولان کیمسه دشمن قورشوننه هدف اولورده شیخك

بو تیغ کلامنه هدف اولمز ! گرچکدن برعسکر ایله یالاندن بر عسکر آرەسندەکی فرق ایشته بودر .

سوز بر آزاوزادی. دقط ضرری اولمسه گرك! چونکه بعض اویله حاللر کوزه چارپارکه، انسان آرزوسیلەدکل، بالضروره اوزون سوزلرك آرقەسنه دوشمەیەمجبوریت کورور. مثلا کچن کون بر ایکی کتاب صاتون آلمق ایچون برکتابجی دکاننه واردم. برایکی دقیقەصکره سرت یوزلی برضابط ایچری کیردی . کتابجی غولج پاشانك (ملت مسلحه) سنی غالبا دکاننه یکی کتورتمش اوملی که ، بیوك برهوس تشـویق ایله بر آز اول بکا دیدیکی کبی اوکادە :« بکم ! شو کتابدن بردانه آلورمیسکز؟» دیدی . ضابط کتابك اوزرینه صغوقجه برکوز آتدقدن صکره : « آدم سنـده ! اویله صـاچه شیلرك بکا نه لزومی وار .. » دیمسونمی !

(ملت مسلحه) کبی براثری بودرجه تحقیر ایدنذاته قرشوجواب ویرملك یاخود ویرمەملكمی لازم کلور ، بردرلو عقلم کسدیرەمدی . حاصلی بن اوکا هیچ برشی دیمدم . ودیمکده حقم یوق. یالکز آلدیغی کتابلرك اسملرینی برکوزدن کچورمەیه

غیرت ایتدم : مکر (ملت مسلحه) یه صاحبه
شیلر دییان ذات . (یکی شرقی مجموعه‌سی ،
چوبان قزی ، ومجموعهٔ لطائف) کبی کرچك
لطافت وجدیتلرینه‌شاشیله‌جق اثرلر آلیورمش !!

برزمانلر ، دهامکتبده ایکن ، بردفعه عثمانلی
تیاتروسنه کیتمش ایدم . قپودن کیرر کیرمز ،
آق صقاللی وسکسانلك طفسانلق بریسی کمال
نزاکت ایله یانمه کله‌رك : « افندی اوغلم ! ملت
مسلحه‌یی تکراربکا کوندرسه‌کز بنی چوق سویند-
یرمش اولورسکز . چونکه اونی برکره‌جك
دها کوزدن کچورمك ، طویه طویه اوقومق
ایسترم ! » دیدی . بوصاریقلی آدمك کیم اولدیغنی
بن هیچ بیلمیوردم . فقط صکره‌دن آکلاشدی‌که ،
بنی ارکان حرب ضابطلرندن بریسنه بکزتمش ایدی

کچن موسملرك حزین بریادکارینی تشکیل ایدن
شو کوچك فقره‌یی سویلمکدن املم شودرکه .
بزده سکسانلك ، طقسانلق اختیارلرك (ملت
مسلحه) یی تقدیر ایلدکلری کورلدیکی کبی یکرمیلك
وتوزلق عسکرلرکده بنه عین اثری تحقیر ایلدکلری
کوریلورشیلردن ایمش ! (ملت مسلحه) یی

ترکچه‌یه ذات عالیکز ترجمه ایتمشسکز درکه، چالیشقان برعسکرك وطنمزه ایده‌جکی هدیه‌لرك دها بیوکی یا اولور یا اوله‌مز . بو هدیه کزدن اوتری سزنه درجه بختیاربر منزله چیقمش ایسه کز قیلحنی کوکلنده طاشییان هرعسکر اوبیوك غیر تکزك الی الابد منتداریدر . (ملت مسلحه) یی شیوه‌سنه طویلمز بر اسلوب کزین ایله ترکچه‌یه ترجمه ایتمك ، ینه او (ملت مسلحه)یی آلمان لساننده تألیف ایتمك قدر کوجدر . شو سوزمده بیلیورم ، آزاجق مبالغه‌وار . فقط مبالغه‌سیله برابر یینه بر حقیقت معناسنی جامع اولان سوزلردندر . کرچك بویله‌در ! زیرا انسان (ملت مسلحه)نك بر کره فرانسزجه ویا آلمانجه نسخه‌لرینه بر کوز کزدیره‌جك اولورسه ، او درجه بیوك براثرك ترکچه‌یه بو درجه نفیس بر شیوه ایله ترجمه اولنه بیلمسنده‌کی قوته حیران اولمسه بیله غبطه‌لر ایدر ! بر (حربك سوق و اداره‌سی) نام اثری ترجمه ایتمك ، لسانمزه کچورمك لطفنی ینه سزك قلمکزدن بکلر ایدك . حق بکا اویله کلور که ، بوندن غالبا ایکی و بلکه اوچ سنه اول

اقدام عزتمءی مذکور اثرك طرف عالیکزدن ترجمه ایدلمك اوزره اولدیغنی بتون عسکرلر بیلدیرمش، مژده‌لمش ایدی.

معلوم عالیکز؛ (ملت مسلحه) عموم ایچون، نه درجه فائده‌لی براثرایسه (حربك سوق واداره‌سی)ده بالخاصه عسکرلر ایچون اوندن هیچده آشاغی قالمیه‌جق براهمیتی حائزدر. یازیق‌که، اهمیتی بودرجه‌یوکسك و آشکار اولان براثر، الك صکره بنده‌کزك المدن، قریق برقلمدن کچه‌رك لسانمزه انتقال ایده‌جکدر. لکن قصور بنده‌دکل؛ بالعکس سزده، سزك قدروسزدن زیاده حائزکمال وعرفان اولانلرده‌در.

انصافله دوشونور ایسه‌ك، شبهه‌سز تسلیم ایدرزکه، غولچ پاشا حضرتلرینك کرك کندیسی وکرك آثار قلمیه‌سی آلمانلردن صکره الك زیاده بزه‌یقین، بزه‌دوستدر. ایش بویله‌ایکن نیجه‌ضابطلریمز وار، آلمان لسانی پك ایو بیلورلر. ذات عالیکزی بردرجه‌یه قدر عذرلی کوسترمك المدن کلور. چونکه‌مکتبده‌کی وظیفه‌لرکزك پك چوق اولدیغنی بیلورم. لکن وظیفه‌لری سزنکیلر قدر اولمیان

اوته‌کی لسان آشنا ضابطلریمزك شو مهم اثری لسانمزه کچورمدکلرینه بردرلو تأسف ایتمه‌مك الدن کلمیور.

آلمان اسانی کبی، عسکر اوجاغی دیمکه جداً لایق اولان بیوك برمنبع ضیا وکمالدن قانه قانه استفاده ایده‌مدیکمه نه‌درجه تأثر کوسترسه‌م یری وار! (حربك سوق) واداره‌سی اك صکره بنم الدن چیقارمق ترکلشدیکنه‌ده آجیمام دیسه‌م یالان سویلمش اولورم. لکن بوکاقرشو: «هیچ یوقدن ایودر.» سوزی بنم ایچون برسلاح مدافعه یرینه کچه‌رك اونکله تسلی بولیورم. اوچ سنه حربیه، اوچ سنه ارکان حربیه صنفلرنده علوم عسکریه تحصیل ایله وقت کچوردك. ایکی سنه بر بری آردنجه غولچ پاشا حضرتلری کبی جهانده امثالی کرچك پك آز بولنور برخواجه‌دن درس اوقودق. لکن یمین ایدرمکه، (حربك سوق واداره‌سی) نام اثردن کوردیکم استفاده اونلرك هپسندن چوقدر. بن شو بیوك عجزمله برابر اثرمذکورك هیچ برزمان درجهٔ کمالنی تقدیره جسارت ایده‌مام. فقط انسانك عجز ونقصانی هیچ اولمزسه، فوق العاده بر شیئی آلقیشلامه‌یه مانع اوله‌مز. اونك ایچون

هر صحیفه‌سی حرب صنعتنك بر تطبیقات باهجه‌سی دیمك اولان بو اثره هر زمان حیرتلر ایله باقه‌جغم. تقدیره ایتمك المدن کلسه بیله، حیرت ایتمك اقتدارنی کوسترمکده بنم ایچون بر شرف یرینه کچه‌بیلور. اوت! بنم ایچون بو کفایت ایدر.

اردوی همایونلرینك تزیید شان و سطوتنه هرکون بر بشقه درلو انعام و احسانلرده بولنان سوکیلی پادشاهمز افندمز حضرتلرینك سایهٔ ملوکانه‌لرنده هرشیده اولدیغی کبی، علوم عسکریه‌یه دائر یازیلان اثرلر کوندن کونه تکثر ایتمه‌یه باشلادی. بتون اسلاملرك نوردیدهٔ سلامتی اولان ذات اقدس حضرت شهریاریلرینه قرشو هر کسك وباخصوص عسکر قوللرینك الك پارلاق وظیفه‌سی، اغور شاهانه‌لرنده جان فدا ایتمك شرف عالی العالنی جانه منت بیلمکدر. غوغا یرلرنده سوکیلی پادشاهلرینك نام اقدس شهریاریلرینی ذکر ایدرك سوینه، سوینه، کوله، کوله جانسپارلق ایدن عسکرلرك وقت حضرده‌کی وظیفه‌لری منسوب اولدقلری مسلك و صنفك ترقی شان ومعارفنه خدمت ایده ایده‌نه فدای جان ایتمکدر.

سايهٔ حضرت پادشاهيده ترجمه ايلديكم شو بيوك اثر، اردومزده‌كى بتون ضابطانك معلومات عسكريه‌لرينى اكمال ايده‌جك برخزينهٔ فنون صره‌سنه كچسه يرى وار.

اثر عاجزانه‌م ذات عاليكزه هديه ايدلمشدر لطفاً قبول بيورمكزى رجا ايدرم.

سوارى مكتوبلرى [*]

سوارى مكتوبلرى : زمانمزده سوارينك اهميت وصنفنك لزوم وعدم لزومنه دائر منازعات . آلمانيا ايمپراطورى حضرتلرينك ياورحربى (پرنس هوهنلوهه)نك فكرى - « برسوارى اون پياده‌يه مال اولور . » سوزى طوغريمى ، يالانمى؟ اوچنجى ناپوليونك (سدان) حقنده‌كى اثرى . كچمش زمان سواريلرى زمانمز سواريلرينه نسبت اولنه‌مز . (٧٠) سفرنده سوارى اوته‌كى صنفلر قدر ايش كوردى . سوارينى مستقل يشاتمق يك يا كلش برفكردر . سوارى پياده‌نك معاونيدر . سوارى ايله پياده بيننده‌كى نسبت وبوكا اجراى تأثير ايدن شيلر .

برنجى مكتوب

صوك سفرلريمزى متعاقب عسكرى محررلرينك

---

[*] آلمانيا ايمپراطورينك ياور حربلرندن ومحررين عسكريه‌نك اك معروفلرندن پرنس هوهنلوهه‌نك آثار مشهوره‌سندن آلنمشدر .

بر چوق طرفندن آیری، آیری مباحثه‌یه چکلمش قوّنه او وجه ایله تقدیر ایدلمش اولان سواری صنفنك قیمق حقنده‌کی فکرم نه‌در، نه دکل؛ بونی بندن صوریورسك. بو مسئله بنی ایجه بیوك بر اضطرابه‌دوشوریور. زیرا طبیعیدرکه، هر صنف عسکری ضابطلری الك چوق ینه کندی صنفی اوزرینه معلومات‌ایدینمش بولنورلر. طوپجی اولدیغم جهتله شو خصوصده بی‌طرفانه بر محاکمه قوره‌بیله‌جکمکی مواقع عسکریه‌دن بشقه صحرا محاربه‌لرینك برچوغنده سواری‌یی کورمش وحرکات عمومیه‌سنی جداً تعقیب‌ایلمش بولندیغم ایچونده او صنف اوزرینه بر وقوف عمیق ایدینمش اولانلردن صایلیورم.

طوغریدر، بو سویلدکلرك اصلی، اساسی اولمدق‌شیلر دکل. فقط بنم شو بحثه عائدافکاریمی تحریراً بیان ایدیشم‌ده یك محدورسز اولمسه کرکدر. بونك ایچون فکرم، علی‌الخصوص، الی آلتنده ایکی صنف عسکر بولنان برفرقه‌قوماندانی ایشی نصل تدقیق ایدیورسه، مسئله‌یی احوال عمومیه‌سیله کوزدن کچورمك وقطعی بر لزوم

کورلدکجه سواری اوزرینه تفرعات ایله اوغراشمامقدر.

الك اول بو ماده اوزرینه ایدیلان منازعه‌نك آلمش اولدیغی شکل بیانی اوکنده صوك درجه تأثره دوشدیککمی سویلمه‌یه مجبورم. چونکه بویله اساسی اولمدق واهمیتسز مناظره‌لر هم ضابطانك حیثیتلرینه یاقیشمز، همده کوزل نتیجه‌لر حصوله کتیوره‌مز.

حرب اثناسنده پیاده صنفی، کندیسنی تماميله دشمنك وضعیتنه کوره بولندیران وکمال سکون وآسایش ایله دیکلمدیرن سواری صنفنك ایلریده اولدیغنی بیلورسه شبهه یوق که، پك لطیف وامین برحال ایچنده قالور. وکیجه کلنجه بالطبع دشمن ایله تصادف ایتمك احتمالی اوزاق اولدیغی ایچون ایستدیکی کبی اویور، اکسیکلرینی برطرف ایدر.

دیکر بر جهتدن سواری بر دشمن قوتنك هجوم وتأثیریله بر کچید اوزرینه آتیلوبده، اوراسنك کندی پیاده‌سی طرفندن اشغال ایدلمش اولدیغنی کوردیکی زمان اونك کیروسنده دها سربست ودها امین بر حالده یشار ودیکلنور.

شوكي حاللرده اويله بيهوده وسوركلي مباحثه‌لر-
دن زياده صنوف مختلفه ضابطلري بيننده وقوف
ومعلوماتجه اشتراك اولمليدر. چونكه بو خصوص
اونلرك كوكللريني برلشديرمه‌يه و آره‌لرنده كرچك
صميمي بر دوستلق فكري حاصل ايتمه‌يه خدمت
ايلر.

مختلف صنفلرك تأمين حيات ومقصدلري ايچون
يك لازم اولان بو حس اشتراك ومعاونت سفرلرك
حتامندن بر آز وقت صكره‌لرينه قدر دوام ايدر،
يورور. لكن بوندن اوته‌كي خطوه‌لرده آرتق
ايشك ايچنه ادبيات كيرر. ادبيات ايسه الك چوق،
يك اكسيك وبعضاً صرف ياكلش اولان وهر
حالده وقوعاتك جرياني اوكنده بولنانلره نسبةً
هيچ برزمان حسيات شخصيه‌نك بر تصويركمالني
وجوده كتوره‌ميان حكايات ومعلومات اوزرينه
استناد ايلر. زيرا الك كسديرمه واك قوي بر
مقصدنده بيله تاريخ يالكز، حقيقةً ظهوره
كلمش اولاني كوستره‌بيلور. لكن وقايعك زمان
كحدوثني وحتى اصول جرياني كوز ايله كورنلر
ايي شكل ماده‌يي طبيعت اصليه‌سيله ايضاح وتعريف
ايليه‌مز.

بو اساس اوزرینه محررلر برچوق طرفلرده کورلدیکی کبی، مثلا قوجه برصنفك محو وازاله سنه یورورجه‌سنه بعض تکلیف وتعریضلرده بولنمه‌دن اصلا چکنمه‌مشلردر . ایشته بووجه‌ایله اونلر، صنوف مختلفه‌ضابطاننك معلومات‌عسکریه لری ضرر وزیانه خدمت ایلمشلردر .

بونك ایچــون وقوعات جاریه‌یی ممکن اوله بیلان بر مقصــد ایله تتبع ایتمك و بعض کره‌لر امثال وقواعد حربیه صره‌ســنه کیرمك اوزره بولنان یاکلش مطالعه ونظریه‌لردن جدی براعتنا ایله صاقنمق لازمدر .

نتیجه محررلر بیچاره سواریلك حق موجودیتنی بیــله انکار ایتمك املنــده بولنمشــلردر. اونلردن بری ، مثلا برسواریلك اون پیاده‌یه مال اولدیغنی سویلدکدن صکره (١٨٧٠) ســنه‌سنك نهایت آیلرینه طوغری اکر پرنس (فره‌دریق شارل) قوماندەسنده‌کی (لووار) اردوسی،(٢٠) بیك سواری یرینه (٢٠٠) بیك پیاده قدرزیاده برقوته مالك بولنسه ایدی خصم اوزرینه دهــا مؤثر ودهــا سریع برتفوق حصوله کتورمش

اوله‌جغنی دعوا ایدیور . کویاکه ارده‌ولرك تشکیلی
یالکز عادی برمالیه حساب ومعامله‌سندن عبارت
ایمش ! کویاکه بواردولر اون بشنجی عصرك
اخیرنده‌کی اردولر کبی یالکز کیسه قوتیله صاتون
آلنور ویااستیجار اولنورلرمش ! مسئله‌نك جهت
مالیه‌سنی بز شیمدیلك برکناره براقه‌لم (کرچه ،
اونیده مناقشه ایده‌بیلوردك).

شوافاده‌نك صاحبی برشیئی هیچ‌ده نظر
اهمیته آلمامشدر . خدمت موظفهٔ عسکریه‌یه
مخرج واساس اولان وحرب زماننده هرصاعلام
آدمی آندیسنه طوغری چکوب کوتورن بر
اردوده ، عسکرلك ایده‌بیلنلردن اولجه، استفاده
ایدلمش اولمسنه کوره، بردن (٢٠) بیك سواری
یرینه (٢٠٠) بیك پیاده چیقارمق ممکن دکلدر.
یالکز بوراده یاپیله‌جق برشی وارسه اوده (٢٠)
بیك سواریی (٢٠) بیك پیاده‌یه تحویل ایتمك
وجبیده برآز فضله پاره بولدیرمقدر. شویاره
بزده قالسه‌ یینه باس یوق.. لکن بزده قالمیه‌جق
اوکا یانادرم .

چونکه قوتلی سواریسنك استکشاف سایه‌سنده

وضعیت وحالمزی پك طوغری اوکرنمش اولان دشمن سفرك اوائلنده ایکن دهاء برتفوق سوق الجیشی قازانه‌رق علیهمزده ، شدتلی برحرب اجرا ایده‌بیله‌جکدر . سائر بعض محررلر آکلا - شامسی قولای برخصومت ایله بوهجوملره قرشو مقـابله‌ده بولنـدیلر . فقط نه فائده‌سی وارکه ، اونلرده کندی نوبتلرنده اصل هـدفك اوته‌سنه کچه‌رك سوارینك خواص قابلیه‌سنی پك سویملی وکوزل رنکلر آلتنده کوسترمه‌یه چالشمشلردر . بزبوکاده حیرت ایتمیه‌لم .

اوچنجی ناپولیون (سدان اسارتنی موجب اولان اسباب) عنوانلی اثرنده بوپارلاق کونك بتون واسطهٔ شرف واقبـالی یالکز بزم طوپجی رسواریمزدن عبارت اولدیغنی سویلیور . بوندن بشقه مشارالیه‌ینه بوسوزینی ۲ کانون اول ۱۸۷۰ ده پروسیاقرالیله کوروشمش اولدیغی برمجلسده‌دخی سویلمشدر . بن بونی پك امین بریردن ایشتمش اولدیغم ایچون نصل‌اینا یورایسه‌م بشقه‌لرینك‌ده اویله ایناسنی ایسترم .

حال بوکه ، دیدیکم عسـکری محررلرندن

هيچ بريسى اورته‌يه چيقوبده ناپوليونك شو سوزيڭ پياده‌نك محو وازاله‌سنى طلب ايچون بردليل اوله‌رق كوسترمه‌مشدر . لكن اونلر پياده وسوارى بيننده اساسلى برافتراق وجوده كتورمك وتبديلرينه كوره مستقل سوارى يغينلريله ياپيله‌جق دهشتلى محوملرك بيوك نتيجه‌لريله بوافتراقك پك متناسب اولديغنى حقلى كوسترمك ايستيورلر . ايكى صنف بيننده بولنمسى لازم كلان مناسبات اوزرينه واقع اولمش بوكبى قلم غوغالرى برسفرك بدايتنده پك فنا نتيجه‌لر حصوله كتوره‌بيلور . تصور ايديكزكه ، برپياده قوماندانى شووجه ايله سوارى حقنده ياكلش فكرلر واميدلرده بولنمش اولسون ، تجربه اونى بالعكس بعض مشكل حيرتلره دوشوره‌جكدر . لكن سفرده حيرت وتلاش ايچنده قالان برقوماندان على‌العاده يارى مغلوب اولمش ديمكدر . يوق اكر بوآدم سوارينك خواص طبيعيه‌سنه دائر بوصنفه دشمن اولان برمحررك ياكلش فكرلرينه قاپلمش ايسه اوزمان اونى قوللانمقدن چكينيور . اونكله هيچ برمناسبتده بولنمه‌يى ، هيچ برايش

برابر کورمه‌یی ایستمز . شوکبی حالر ایسه بیوك بیوك هزیمتلره سبب ویرمش اوله‌جقدر .

اویله ایسه ؛ هیچ شبهه ایتمه‌دن سویلیه‌یم‌که مذکور صنفلر آره‌سنده کوریله‌جك هر اختلاف دائما بك اغورسز نتیجه‌لردن بشقه برشی حاصل ایتمیه‌جکدر . بالعکس اکر ایکی صنف اهالیسی وجدانی برمحبت ایچنده یشار و معلومات عسکریه‌لرینه کوره بربریه یاردم ایتمه‌یه چالیشورلرسه بوندن بك ایو نتیجه‌لر بکلنه بیلور . بربرینی جاندن سون بعض آلایلرك بردکل ، برقاچ کره شو دیدیکم کبی حرکت ایتدکلرینی و کرچك بیوك ایشلره موفق اولدقلرینی کوزمله کوردم ؛ اونك ایچون بویله کسدیرمه‌دن سویلیورم .

سوارینك قیمت عسکریه‌سی و طرز استعمالنه دائر اولان فکرلره کلنجه ، اونلر اوته کی صنفلرك هیچ بریسنده کورلمه‌دك درجه‌ده بربرینه اوزاق و یبانجی بولنیورلر . فکرلرك بودجه طاغنق و پریشان اولمسی نه‌دن ایلری کلیور باقسکا برر برر آکلاته‌یم :

سواربنك کچمش زمانلرده کی شانلی فتوحاتی ،

صوك سفرده سواری یغیلری طرفندن یاپیلان محدود برقاج هجوم ایله یان یانه کتوریورلر . فقط کچمش زمان سواریسیله شمدیکی زمان سواریسی بیننده شووجه ایله بوی اولچمك ایستیانلر پك یاکلیورلر . اوچ سیلیزیا سفرنده همان هیچ بر میدان محاربه‌سی یوقدرکه سوارینك قلیجی سایه‌سنده کوزل بر نتیجه، پارلاق بر ظفر ایله نهایت بولمش اولمسون . یاخود هیچ اولمزسه، مصادمه‌لرندن برداه‌سی یوقدرکه، سوارینك نعللری آلتنده ازلمش بولنمسون ! حتی هرزمان دیللرده داستان اولان (روسباح) مظفریتی همان یالکز باشنه سوارینك همت وجلادتی سایه‌سنده قازانلمش ایدی .

(۱۸۷۰ — ۷۱) سفرینك تاریخی یکرمیدن زیاده بیوك میدان محاربه‌لرندن، وبرچوق محاربه‌لر ایله تصادفی غوغالردن بحث ایدیور . شو بیوك، کوچك صدمه‌لرده بربرینك قانی ایچمك ایستیان یغیلرك هپسی یدی‌ییل سفرلرینك بیوك بیوك صدمه‌لرنده قرشو قرشویه کلان اردولردن پك جسیم ایدی . حال بویله ایکن، بتون شو مهم ایشلر

اثناسنده یالکز (مارس لاتور)ده پروسیالیلر، (وورت)، (مارس لاتور)و (سدان)ده فرانسزلر طرفندن بیوك سواری هجوملری یاپلمش ایدی. بونلردن بشقه برده (لووایتی) هجومی وارکه، اونی اجرا ایدن سواری آنجق برلوا قوتنده برشی ایدی.

شو حادثه‌لر برنیجه عسکری محررلرك سواری اوزرینه یالین‌قایچ یوریمه‌لرینه‌ و برصورت عمومیه ده مذکور صنفك آرتق بسبتون قیمت‌و اهمیتدن دوشدیکنی هرکسه قرشو اعلان ایتملرینه سبب ویردی. حال‌بوکه، اوته طرفده (روسباخ)، (لویتن)، (هوهنفریدبرغ)، (لیبرت‌وولقویچ)، (لائون) و(هایناو) کونلرینی دائما رؤیالرنده کورن سواریلر ، یازدقلری، شیلرده عصرلر ایچنه کومیلان بو پارلاق کونلرك تکرار عودت ایده جکنی اونوتمقدن ایسه سوارینك صوك سفرلرده ایوجه قوللانیله‌مدیغنه دائر سوز سویلمه‌یی دها چوق سوییورلر .

صوك سفرك وقوعات عسکریه‌سنه بن‌ده اشتراك ایتمش ایدم . سواریمزك پك فائده‌لی

اولان حرکاتنی کوز ایله کوردیکم ایچون بوکبی فکرلری پروتستو ایتمه‌یه، صوك سفرده سوارینك اساساً پك ایو بر طرزده قوللانلدیغنی واوته‌کی صنفلر قدر . اونك ده آلمان مظفریاتنه اجرای تأثیر ایلدیکنی سویلمه‌یه مجبورم . بودیدکلرمی صاقین قوری برلاف ظن ایتمه ! بن اونلری برر برر اثباته حاضرم . شبهه‌سز (هوهنفریدبرغ) ده کورلدیکی کبی هیچ بر سواری آلاینك (٦٦) دشمن سنجاغیله برلکده کیرو دوندیکی کورلمدی . چونکه سواری صنفی، حال حاضر تشکیلاتنه کوره، آرتق بیوك قرالمز دورنده‌کی اوته‌کی صنفلر اوزرینه عددجه پك جسیم بر تفوق حائز دکلدر .

اسلحهٔ ناریه‌نك درجهٔ کماله ایرشمسی، سوارینك بتون ظفرلرده واسطهٔ شوکت واقبالی اولان سرعت ایله حرکات عمومیه‌سنی یکی باشدن تحدید ایلدی . ینه شبهه یوق که، سواریده سرعت خاصه‌سنك تطبیقاتندن بریسی بوزیلان بر دشمنی تعقیب ایلمکدر . اویله ایکن، (١٨٧٠) حربنك اکثری صوك میدان محاربه‌لرندن صکره تعقیب

حرکتی یاپیلمدی . لکن ایشـك اربه برنجی ایجاب ایدن سببلر واردر . اونلردن بری مثلا دشمن بوزلدقدن صکره کندیسنه بیوك ، بیوك سپرلر گیروسنده صغینه‌جق بر بوله‌بیلمش ایدی. حال بوکه، کنـدیسنه قدر دها کیمسه چیقوبده سواریدن استحکام وقلعه‌لری ضبـط ایتمك کبی بر شی ایستـمه‌مشدر ! دشمن اردوسی کاملاً اسیر دوشدیکی زمان کدلك سواری ایچون تعقیب ایدیله‌جك برشی قالمز . بناءً علیه شـو نقطه‌ده سـواری بی مؤاخذه ایتمه‌یه کیمسـه‌نك حقی یوقدر واوله‌مز .

قیش سفری اثناسنده جاری اولان برخیلی بیوك میدان محاربه‌لرنده ایسـه زمینك هرطرفنی اورتن اینجه بوز طبقه‌لری سواری‌نك خاصة قدیمه‌سنی، سرعت حرکتنی محو ایدرك بووجه ایله آنی مؤثر تعقیب حرکتلری یاپمقدن منع ایلمش ایدی. لکن اوته‌کی میدان محاربه‌لرده بالعکس ، یك

قازانجلی وکارلی تعقیب حرکتلری وقوعه کلدی و بوندن اوتری پك پارلاق نتیجه‌لر استحصال ایدلدی . سوارینك تأثیری، سوق واستعمالی هر وقت مؤاخذه‌دن بری اولدیغنی سویلیه‌جك قدر ایلری کیده‌مام . بالعکس، شوفکر بنم سمتمه بیله کلمش دکلدر. چونکه بیلورم : انسان الندن چیقان هرشیده براکسیکلك وار؛ کمال یالکز براللهه مخصوصدر. (۱۷۷۰—۷۱) وقایعنده سواریمزك یاپدیغی مسامحه وقصورلر، پیاده‌وطوپجینککیلردن آزدکل؛ فقط چوق‌ده دکل ..

سواری‌صنفنه‌ییابجی اولان برعسکره ،اونك شو قصورلرینی آرامق و یوزینه‌اورمق‌یاقیشمز ! ایشته بونك ایچون بن‌ده‌اووجه‌ایله‌حرکت‌ایتمکدن زیاده‌صاقینه‌جغم.هرکس کندی‌مسلکندن، کندی وظیفه‌سندن مسئولدر. سوارینك تربیه‌سی،سوق اداره‌سی، اوته‌کی‌صنفلردن‌پك‌زوردر.وسواریدن ایستدیکمز شیلر بیودکجه بومشکلات کذلك بر دوزیده‌دوام‌ایدر، بیور. بوکونکی‌کون‌سواریدن ایستیه‌جکمز شیلر پك چوقدر. بزیالکز برقاچنی سویلیه‌لم .

حال حضریده سواری ضابطلری کرک باره صرف ایتمك و کرك مادی و معنوی یورغونلق چکمك جهتیله اوته‌کی صنفلر ضابطانندن زیاده فدا کارلق ایتمه‌یه ، کندینه ویریلان وظیفه‌یی باشه چیقاره بیلمك ایچون اونلردن زیاده چالیشمه‌یه .اوقومه‌یه مجبوردر . سرت برقول ، کوزل برقلیج ایو بر آت و جسارت کوزل برسواری اولمق ایچون برزمانلر یك اعلا کفایت ایدیوردی . بوکون شو دیدیکمز شرطلر ، یالکز شرائط اولیهٔ طبیعیه‌دن صاییلورلر . شیمدیکی زمان اسلحهٔ ناریه‌سی اودرجه کمال وقوت صاحبی اولمشدرکه ، سواری کندینه اصابت ایدن وظیفه‌لری باشه چیقاره بیلمك ایچون یورلمز برغیرت کوسترمه‌یه ، نیجه بیلك مشکل ایچنده یوزمه‌یه مجبوردر . لکن شیمدیکی زمان سواریسنك بووظیفه‌لری ، حد ذاتنده ، کچمش زمانده‌کی وظیفه‌لردن هیچ بروجهله فرق ایتمیور . یالکز بعض الك پارلاقلری برآز نظر اهمیتدن دوشدیکی کبی ، عادی ظن اولنانلر بالعکس دها زیاده کسب قوت ایلدیلر . حاصلی بونلرك برنی ویادیکرنی کوزلجه باشه

چیقارمق اصوللری اسکی زمانلردن زیاده کوچ بر حاله کیردی . کندیسندن بکلنیلان شو وظیفه‌لرك اوستندن کله‌بیلمك ایچون سوارینك نصل چالیشدیغنی بیلیورز . سوارینك یکی تعلیمنامه‌سی ، بینجیلکه دائر یکی اصول تربیه‌سی ، مطالعه ایچون یاپیلان سیاحتلر دیدکمز مساعینك اك آچیق برهانلریدر . بن یالکز شو اوچ نقطه‌یی ذکر ایدییورم . چونکه اونلر سوارینك یکی تربیه پروغرامده اك مشکل برموقع طوتیورلر .

سوارینك چالیشمسنه دائر اولان شو سوزلرم ، وقت حاضرده مذکور صنفك آرتق شاهراه ترقیده یوریمه‌یه اقتداری قالمدیغنی کوسترمش اولماز . بالعکس بن اویله بر طنك دشمنییم . کرچك ؛ تعقیب اولنان مقصدك ، دها آز پاره و قوت صرف ایده‌رك ، بران اول حصولنی تأمین ایدرن مسلك سواریلك ایچون بر ترقی صاییلور . نکن نجه ممکن اولان شو اصلاحات ایچنده اك بللی باشلی نقطه‌لر سواریلك وظیفه‌سنك یبانجیسی حکمنده قالیورلر . زیرا ، اونلر ، سوارینك اصول تشکیلاتی و مانورولرینك سوق واداره‌سی کبی ،

اكثريا مذكور صنف اربابندن اولميان بعض جنراللرك وضع و ترتيب ايلدكلرى شيلره تابع اوليوردلر . و عادتا بونلر ايچنده سونوبت كيديوردلر .

سواريله پياده‌نك قطعياً آيرلمسى ، مستقل سوارى فرقه‌لرينك تشكيلات دائمه‌سى ، و بر چوق سوارى ضابطلرينك يازدقلرى كبى اونلرى بر مفتش عموميك رياستى آلتنه ويره‌رك اووجه ايله اداره ايتمه‌يى بنجه پك الوريشلى كوسترميان سببلردن برى‌ده شو براز اول ديديكم خصوصدر. زيرا سوارينك كوره‌جكى وظيفه‌لر ، بتون اردونك حس ايلديكى احتياجاته كوره تعيين ايديلور . يوقسه اونلر ، هيچ بر وقت كوك يوزندن زنبل ايله اينمزلر ! حاصلى سوارى طرفندن كوريله‌جك وظيفه‌نك طبيعت اساسيه‌سنى دها كوزل ميدانه قويه‌بيلمك ايچون يكانه چاره مذكور صنفك اوته‌كى صنفلره قطعياً برلشمش اولمسيدر .

سوارى اكر بسبتون اوته‌كى صنفلردن آيرلمش بولنورسه ، اوزمان افكار تفرد غائله‌سنه دوكلمش اولوركه ، بو اونك ايچون بيوك بر تهلكه‌در ،

سواری‌نك باشنه قالنجه هر زمان مستقل نتیجه‌لر استحصال ایده‌مز. بتون اردولرك یالکز آتلی صنفندن تشکیل ایدیله بیلمش اولدیغی زمانلر بزدن اپچه اوزاق بولنورلر. سواری طوپچی‌کی آنجق کندیسنك پیاده‌یه معاون بر صنف اولدیغی، بوکوزل حقیقتی، بیله‌رك مصادمه‌یرلرنده کوزل کوزل نتیجه‌لر قازانه‌بیلور. اصل اردو، پیاده صنفیدر . وبوصفتله طوپچی‌یه نصل احتیاجی وارایسه، سواری‌یه‌ده اویله احتیاجی واردر . سواری آنجق پیاده ایچون چالیشمه‌یه مجبوردر. وکندیسندن بکلنیلان وظیفه‌لرك جنس وطبیعتنی اوکره‌نمسی ینه آنجق پیاده صفیله صیق، صیق کوروشمك وتماس حاصل ایتمکله اولور. نته‌کیم پیاده صنفی‌ده سواریدن. ایستیه‌جکی وظیفه‌لرك جنسنی لایقی‌وجه‌ایله تعیین ایتمك، وانك معاونتندن بکلیه‌جکی نتیجه‌لرك قیمتنی اوکره‌نه‌بیلمك ایچون ینه صیق صیق اونکله کوروشمه‌یه مجبوردر.

بزم شمدیکی تشکیلاتمزه کوره، سواری مفتش عمومیسی یالکز مدکور صنفك بیوك مانوره‌لرینه کیده‌رك تفتیشنی یاپدقدن‌صکره، لازم

گلان راپوری مقـام حکمداری‌یه تقـدیم ایلر. بنم فکریمـه قالورسـه، بو اصول اوته کیلرینه ترجیـح ایدیله جـك بریولدر. اکر مفتش عمومینك اداره‌سنه تابع اولنق اوزره، ایام صلحده تعلیـم و تربیه نك یکنسق جریاننه باقق و ایام سفریه‌ده سواری فرقه‌لرینه قوماندا ایتمك وظیفه سیله ایکنجی درجه‌ده بر سواری مفتشی دها علاوه ایدیلورسه، اصول مذکور بسبتون ایو بر اصول یرینه کچر، صانورم.

سوارینك آره‌دن قالقمسنی ایستمکدن ایسه اهمیتی آزالمش دنیلن صنف مذکورك عددجـه تنقیصنی ایستمك عجبا دها ایو اولمزمی ایدی؟ سواریله پیاده آره‌سنده‌کی نسبت اوزرینـه پك چوق یازلدی، پك چوق منازعه‌لر ایدلدی. بو نسبت هر زمان، اردولرك و ادوار حربیه‌نك طبیعتنه کوره دکیشدی. بن شویله بر نسبتك وضع و تعیینی مسئله‌سنی نظریاتجه‌اك اشاغی، اك اهمیتسز بحثلردن کوریورم. تهلکه زماننده مملکتك بتون قوای موجوده‌سنی حال سفری‌یه وضع ایتمه‌یه مساعد اولان تنسیقات عسکریه‌مزك یگانه اساسی یعنی

مجبوریت عسکریه اصولی قرشوسنده، بر آز اول دیدیکمز نسبت آنجق مملکتك منابع طبیعیه‌سندن حاصل اوله بیلور .

علی الخصوص حربك ایلك زمانلرنده سوار-ینك وظیفه‌سی، اوقدر مهم ، اوقدر واسعدرکه، سفره کیرمه‌یه حاضر سواری بولمق ایچون اکثریا صیقندی بیله کوریله‌جکدر. بناءً علیه انسانلر حقنده اولدیغی کبی، سفره کیرمه‌یه قابلیتی اولان بتون بارکیرلری مملکتك مدافعه‌سی یولنده قوللانمق لازم کلور . بورادن اکلاشیلیورکه ، سوارینك قوهٔ عمومیه‌سنی مملکتك بارکیرلر یتشدیرمك خصوصنده‌کی حاصلاتی تعیین ایده بیلور . یوقسه یبانجی مملکتلردن پاره ایله صاتون آلنه‌جق اولان بارکیرلرك یکوننه باقه‌رق سواری ایله پیاده آره‌سنده‌کی نسبت وموازنه‌ونسبتی کوسترمك اصلا معقول برشی صاییله‌مز .

عسکر مکتوبلری

عارف بکه

سنکله کچوردیکم کونلرك هپسی بنجه برر

بایرامدر. بیلیرسك ، تا کوچك یاشمدن بری‌سنی قرداش، قرداش دکل جانم کبی سویورم. دیرلرکه، بر عسکر ایله بر سیویل هیچ برزمان کچینه‌مزلرمش. یالان! اگر بو فکر صحیح اولسه ایدی ، شبهه‌سز بر عسکر قرداشك بر سیویل قرداشله اصلا کوریشمه‌سی لازم کلوردی! امتزاج البسه ایله ، قیافت ایله اولمز. بالعکس امتزاج فکرلرده ، کوکللرده اولور ، برلشن فکرلر، سویشن کوکللر ایچون قالپاق ویافسك ، قلیج ویاقلمك تأثیری یوق ، بویله‌در ..

کچن یاز بهار موسمنده برکره تپه‌باشی تیاترو سنه کیتمش ایدك ، بیلیرمیسك! اپیجه خوشمزه کیدن اویونك زمینی ، قهرمانی برعسکردن ، برسفردن عبارتدی . زمینك بتون الوان طبیعیه‌سی ، قهرمانك بتون فضل جنگاورانه‌سی برر برر ذهنمده قالمش .. لکن اویونك هیئت عمومیه‌سی صره ایله یوزریده‌جك اولسم بیلیرم‌که، اصلا باشنه چیقه‌میه‌جغم . سنك قوهٔ حافظه‌ك بنمکندن زیاده امیندر . یقین، یقین شعرلره

بیچیم بیچیم سوزلرله طولو اولان بوکوزل
بوقیته شبهه‌سز دیدیکم اویونك هر پرده سنی
وبلکه هر فصلنی برر برر حافظه‌ٔ انامه نقش
ایده‌بیلیورم.

آمریقا صولرنده تصلسه برقیایه‌چارپه‌رق دکزلك
دیبنی بویلامش اولان برکمینك قضاسندن ، فلا-
کتندن بحث اولنیوردی .. اویله دکلمی ؟ شوقره
خبر فرانسه‌یه کلدیکی زمان هرکس بیوك بر
هیجانه‌دوشمش ایدی ..اویله‌دکلمی؟هله‌شو میلیونلر
جان ایچنده سیاهلره بورونمش برزوجه ، بر والده ،
برهمشیره حاضر اولانلردن واك زیاده سنك
کوزلرکدن اینجی دانه‌سی کبی یاشلر آقیتمغه
باشلامش ایدی. اویله دکلمی ؟

صحیح ! کندی حاللرینه کوره سویملی
بك سویملی برحیات ایچنده زمان کچورن بوکوچك
ولك اویله یاسلره بورنمش اولمسی نه‌قدر آجیقلی
برمنظره ایدی. هرکسله برابر سنك وبنم ده او
سیاهلره کومولمش یاشلی وپاکسز قادینلرك دوشدیکی
فلاکته آجیمه‌مز لازم کلیوردی. هیچ اونوتمام!

شو وقعهٔ دلسوز اوزرینه سن بکا دیمش ایدك که،
« عسکرلك نه بیوك شرفدر! انسان اوموزینه
سیاه برجاکت بلنه بر قلیج طاقنجه
هرکس نظرنده بیور ، بشقه بر انسان اولور.
هرکس اوقیافته پرستش ایدرجهسنه رعایت ایدر.
بر زمانلر اسکندر ایله برلکده نجاب صحرالرینه
کیدن، محملرك باشنهاوق‌وصپان‌طاشلری یاغدیران
بر نفر، اوزمانك وبوزمانك خلقی نزدنده شبههسز
(آنتی‌پاتر)دن شرفلی برموقع طوتار !
« کرك طوغری،کرك‌یاکلش ! طبع بشر ،
نصلسه اموزینه برتفنك آلمشده صرب ویوکسك
برکچید کنارنده قرهغول وظیفهسی کورن بر
نوبتجی‌یی، سوسلی وظریف برماصهباشنده شیفره
حل ایدرك زمان کچورن برتلغرافجی‌یه نظراً دها
عالی کوریور. شمدی فرض ایتکه، بن انسانلغه
مخصوص بتون کوزللکاری کندی اوزرمدهجمع
ایتمش،فضائل بشریهنك هیسنی برآرهیهکتورمش
اولهیم نافله ! برعسکر یالکز یاشادیغی
یرده دکل ، هر یرده ، جهانك هرکوشهسنده

شان ولقبالنه حسد ایدیلور ؛ بر مخلوق کزیندر.
«سوزك قیصه‌سی : بن عسکرلره نصل حرمت
ایدیورسه‌م ، عسکرلکده اوندن زیاده‌مفتونم. »

بیلیرم ، که سنك آغزكدن چیقان شو
بیوك لافلر، بلاغت لسانی ، بر قات زیاده‌حسن
وآننی تزییدایدن‌اویرامز آقتریسلك‌شیوه‌سندن،
جلوه‌سندن ایلری کلمش دکلدی . کرچه کوکل
یاقیجی بر منظره‌نك قهرمانی ، بیوك برحادثه‌نك
ترجمان آتشزبانی حکمنده اولان کوزل برقز
علی‌الخصوص ، کوزل بر فرانسز زه‌یه باقسه
اوراسنی یاقمق ، علولر ایچنه صارمق اقتدارینی
حائزدر . لکن یوصونلی بر قیایه استناد ایدرك
نوبت بکلیان ایری بویلی بر حریفی ، کوزل بر
صالونك هرکوشه‌سنه‌اوزه‌نه،اوزه‌نه‌جلوه‌لرصاچان
اینجه بویلی ، بر قزه فائق کوستره جك
کوکللر یوق دکل ..از جمله بو چلیکدن‌یرادلمش
کوکللرك الك پارلاق بر نمونه‌سی‌ده سنسك !
اماشوفکردن‌اوتری‌بزه‌قباصپاانسانلردیه‌جکلرمش
قو دیسونلر !

بن يارين تساليايه كيدييورم . يونان‌نه فريشه اشتراك ايتمك نجه وسنجه بيوك بر امل يرينه كچمش ايدى. بر مكتوبكده هنوز تساليايه كيتمه‌مش اولديغم ايچون بكا كرچكدن كوجنمش كبى سوزلر يازمشدك. تشكر ايدرم! مقدس براملة قرشو تشويقلك ، پك كوزل بر تشويقدر . لكن سن ده كلسه‌ك اولمزمى ايدى ؟ . بن عسكر ايكن كوكللى كيديورم. ياسن عسكر دكل ايكن ، عجبا نيچون كوكللى كيتمك ايستميورسك ! بيليرم ! بيليرم.. ايشلرك مانع اولمسه ايدى ، سن‌ده كلور وكوله كوله كلوردك ..

سركه‌جيدن حركت ايتدكدن ينه سركه‌جى‌يه كلنجيه‌قدر باشمدن كچه‌جك بتون وقايعى برر ، برر نوطه ايتمكلكمى رجا ايديورسك . بورجايه ذاتاً حاجت يوق ايدى . زيرا ،سن ايتمه‌ديسه‌ك ،حتى قوللرمى باغلاسه‌ك بيله بن كورديكم شيلرى برر برر نوطه ايده‌جكم . بونك ايچون اساساً ايكى پروغرام ياپدم : بريسى (عثمانلى ،يونان) سفرينى باشدن آشاغى كوستره‌جك ، برتاريخ حربه

اوتەکی هم عسکرلرك هم‌ده عسکر اولمیانلرك ایشنه یرایەجق براثر یازمغه دائردر . برنجیسنه هنوز قطعی براسم ویرمەدم . لکن ایکنجیسنه اوزون بویلی‌دوشوندکدنصکره «عسکر مکتوبلری» اسمنی ویردم . انسان کندی اولادینه ایستدیکی کبی اسم قویار ، دکلمی ؟ بن‌ده ایشته اویله یاپدم .

عسکر مکتوبلرنده برنیجه شیلره تصادف ایدەجکسك‌که ، سنك وسنك کبیلرك بلکه زیاده خوشلرینه کیدەجکدر . بن باشمدن هرنەکچمش ، ایکی کوزم هرنەکورمش ایسە حرفی حرفنه یازەجغم . لکن سندن بوکا قرشو ایکی شرط ایسترم : بریسی یازدیغم شیلری جدی برنظرله اوقومق ؛ ایکنجیسی موسم بهار ایله چفتلك عالملرندن بحث ایدرك بکا جواب ویرمکدر .

پیلك آهم کیدەلی خیلی زماندر یارە
اومارز کیم کتیرر برخبر انشاءالله !

سوزیله عامل اولمزایسەم کندیمی بختیار صایەجغم . بیلورسك‌که ، بن بریره مکتوب یازنجه مطلق جواب ایسترم . جواب آلمزسەم جواب

ویرمك عادتم دکل. حاصلی اساسلی بر پروغرامك
کیدیشنه سکته ویرمك الکدن کلورسه وبر !

برده ، صاقین بندن شاعرانه و عندلیبانه
سوزلر بکلمیك ! کل دالندن برعسکر قلمی یابمق
الکزدن کلدکه عسکرلردن کوللری کولدیره جك ،
بلبللری آغلاته حق سوز بکلمه یه حقکز یوق !
اللهه اصمارلادق ، دوستم! ایشته بن کیدییورم ؛
سزدن دعا، جناب حقدن ظفر بزم یار ومعینمز
اولسون. ۱۷ نیسان ۳۱۳

---

۱۸ نیسان ۳۱۳

سرکه جی هرزمانکی اکشی یوزینه بر نقاب
سعادت چکمش.. انسانه عادتا کولیور ! کنج
عسکرلرمز تسالیا چایرلرنده مظفریت لالەلری
دوشیرمه یه کیدیور! کاشکی سن ده بوراده اولسیدك ؛
سلاحلره بوریمش اولان شو ترفنده سیاحلرك
یول تلاشی کرچك کوریله جك برشیدی !
کیده جکلرك اکثریسنی طانیورم. آرقداشسز
یوله چیقمق، تفکسز آوه کیتمکدن بدتر بر شی

اولدیغنی‌ده یك ایو بیلیورم . اونك ایچون شو کوزل تصادف بنی ایچــه سویندیردی . بکلمه صالونی کوشه‌لرندن برینده برطور غازیانه ایله اوطورمش کوچك، قیصه بویلی بر ملازم وار. بونجه کیرنلر و چیقانلر آره‌ســنده کوزمك الك چوق ایلیشدیکی براوراسی.. یکی مکتبدن چیقمش بر ملازم ثانی. بونی بوصنی اوزونجه تعریفه نه حاجت! او، ذاتاً رســاملرك وظیفه‌ســیدر. بن یالکز مــلازمك اوموزدن آشوری طــاقمش اولدیغی اکری قلیجنی، کوزل طبانجه‌سنی، یکی بیچم دوربین و مطره‌سنی ایوجــه بر کوزدن کچوردم. برکره‌ده هنوز یك تازه برقز چوجغنه وصــاچی آغارمش بر ارککه قرشو کوستردیکی نزاکت ومعامله‌سنه باقدم . ارککدن زیاده مینی مینی برسوت‌قوزوسیله کوریشن اوملازمك حالی مراقمه طوقندی. نه یاپه‌یم! بر آز دها صوقلدم. کوردم‌که آلتون صــاچلی ، ماوی کوزلی قزك کونش چهره‌سنده صیجاقدن اریمه‌یه یوزطوتمش بعض اینجی دانه‌لری وار ! .

اوموزندهکی اسکی پوسکی سترهیه هیچ ده اویمیه‌جق درجه‌ده کوزل بر طور وش ایله بر کنج ملازمه ، برکنج قزه باقان اوزون بویلی اختیارکده کوزلرنده یاش وار.. عسکرلک شانینه الویرمه‌مش، یوقسه ملازم‌ثانی‌ده معنوی بر تأثیرك علائم ظاهره‌سنی کوسترمکدن کیرو قالمیه‌جق !

آکلاشیلان بو اوچ کشی یا پدر، اولاد، قرداش ؛ ویا اویله‌دکلسه قائن‌پدر، داماد، انشته‌در. اودرجه صیق کوریشمه‌لرینه بوندن بشقه نه معنا ویریله‌بیلور ؟

کونش باتمق اوزره ایکن ، برقاچ آرقه‌داش استاسیونك اسکی غازینوسنه کیتدك . دها اینجه زمانمز وار. بن شو فرصتك هپسنی بوش یره‌کچور-مکدن‌ایسه سکز آیدن بری ورم دوشکنه سرلمش اولان برغریبه آشاغیده‌کی وجه ایله برتذکره یازمه‌یی دها مناسب کوردم. تذکره‌یی سکا عیناً یازییورم :

«اللهك برلکنه امانت‌اول، سوکیلی آرقداش! بز بوکیجه سلانیکه کیدییورز . اوندن صکره

هدف الحركاتمز تساليا اردوسی، دومکه قامه سیدر. سزلرده برابر کله مدیککزه نجه تأسفلر ایتسه م یری وار. خیلی زماندر، ایولشمکه یوز طوتدیکز. اوللرده ینه کاور ایسه‌ك سزی آیاقده کوره جکمزی اومارز.

« بونجه ییللردن بری قوری، قوری صره‌لر، اوزرینه چوریمش اولان بر وجودی یمکه چالیشان بردردك الله بلاسنی ویرسون! انسان بلنه قلیج طاقنجه حیاتنی ذاتاً ویرمش دیمکدر. غوغایه کیتمك هوسی بزم هپمزدن زیاده سزده وار. صوك کورشدیکم زمان فتوحات اسلامیه‌یی یالکز اعلان صحیفه‌لرنده کورمکله قاله جغکزه اسف ایدیوردیکز. لکن ضرر یوق! سز عسکر سلاحی قوشانديغکز کون هر غوغایه، فعلاً دکلسه بیله، وجداناً و فکراً اشتراك ایتمش صاییلورسکز. بتون اقواملك لسان تبجیلنده سرنامهٔ ظفر تشکیل ایدن فتوحات اسلامیه‌یی ایشتمك ده سزك ایچون یتیشور، صانورم. چونکه سز، کندی خصوصی امللرکزك ایلری کیتدیکنی کورمکدن زیاده، شبهه‌سز. عساکر

شاهانه‌نك ظفردن ظفره یوریدیکنی کورمك بسترسکز . »

غازینوده برچاك وار . تره‌نلرك حرکت ایده‌جکلری زمانی اورادِه اوطورانلره خبر ویریور . بزده ایشته اوچاکك ویردیکی اشارت اوزرینه اسکی یریمزه یعنی بکلمه صالونته کلدك . صالون تپه‌دن طرناغه طولمش .. هرنه چشید انسان ایسترسه‌ك وار. بردن قرشومه بك سوسلی کینمش ایکی دوقتور چیقدی . بریسی دوقتور قول آغاسی، رفعت بك ؛ اوته‌کی دوقتور میرآلایی، بیلمام کیم !

رفعت بك مکتب حربیهٔ شاهانه‌ده معلملك ایدیور . آنی پك ایوبیلیورم. لکن او،ناپولیون کاری چیزمه‌لرینی دیزقپاقلرینه قدر چکن میرآلایی بیلمیورم . رفعت بك بزی بربریمزه تقدیم ایتدی. اونك اوزرینـــه اوکرندم که، اوپارلاق کینمش ضابط رفعت بکك قرداشی کریدلی میرآلای محمود بك ایمش . .

بش اون دقیقـــه صکره تره‌ن یویدن بویه قرمزی فسلیلر ایله طولدی. هیـــچ بشقه‌بریوجی

یوقدی، دیرسەم اینان! بزی تشییع ایچون کلنلر ایله حرب ایچون کیدنلر، شیمدی‌ایودن‌ایویه بللی اولدی. ایکی اوچ دقیقه‌لق زمانمزی‌ده واغون پنجره‌لرینه آصیلی بر حالده کچورمشز! شو منظره‌یی سکاجدآ کوسترمك ایچون برشاعر، بر رسام ایستر. یوقسه بنم کبی الی قلم ویافورچه طوتمقدن عاجز اولانلر آنك محاسن طبیعیه‌سنی هیچ برزمان کوستره‌مزلر.

یاهو! نه‌دیرسکز؟ شو بردوزی‌یه ایلری کیروکیدن انسان طالغه‌لری ایچنده کوزم ینه اودمینکی مثلثه ایلیشمسونمی! کنج ملازم آرتق‌متانت‌عسکریه‌سنه یکلمش.. کاه آق صقاللینك النی اوپر آغلار، کاه صاری صاچلینك کوزلرینی اوپر آغلار!..

تصادف، شو کوزل‌چیچك‌دمتنی بزم واغونك اتکنه قدر کتورمش، بزم‌خبرمز یوق.. او، اوچ جان بر برینه اودرجه کیرمش‌که، پرسز قالان ملازم کندیسنه پر آرامه‌یی بیله خاطرندن سیلمش..

الله صکره کوردم‌که، اولیه‌جق ملازم ثانی‌یی اویاندیردم. بتون آرقداشلر آنك اشیاسنی واغونه

کتورمك ایچون ال برلکیله چالیشدیلر . کاشکی
ال برلکیله او کوربه قوزی‌یی‌ده ایچری آلسه‌لردی
نه کوزل اولوردی !..